

Ìwé Joeli àti Ijọ Adventist Ojọ Keje ti Laodikia — Nọmbà Mèrìnlá

Jeff Pippenger

2025-12-20

Nọmbà Mèrìnlá

Ìtàn “àwọn isẹ iyanu Olórun,” ni a tún sàpeere rẹ pẹ̀lú ibeèrè àsotẹ̀lẹ̀ nàà pé, “yòò pé tó igbà wo.” Ìtàn tí a sàpeere nínú àwọn méjèjèjì wọnyí, àti nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ààmì mìíràn, n sàfihàn àkókò ididigbè àwọn egbèrún lònà ọ̀gọ̀rùn-ún m̀erìnlélogójì. Nínú àsikò yẹn ni ijìyàn wà nipa ifèròrò ọ̀jò ikeyin tòótó àti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ifèròrò ọ̀jò ikeyin èké mìíràn. Ọ̀kan soṣo ni ifèròrò ọ̀jò ikeyin gidi wà. Ìtèsíwájú itàn itàn mímó níbi tí Olórun ti n sè àwọn isẹ iyanu Rẹ̀ ni a gbé kalẹ̀ nínú àyíká iwé Joeli, níbi tí a ti gé “wàini tuntun” kùrò lówó egbé kan, nígbà tí a sì n tú ú jáde sórí egbé kejì.

Àwọn àfiwéra diẹ̀ wà nínú iwé Joeli tí ó yẹ kí a fi àkíyèsí sí. Gbòngbò ọ̀rò nàà “àpẹ̀júwe” tùmò sí “fifi sí egbé” àti pé ní ibèrè rẹ̀ ó ní í sè pẹ̀lú àfiwéra àwọn irú méjì. A ti fowó kan diẹ̀ nínú àwọn ‘àfiwéra’ inú iwé Joeli tẹ̀lẹ̀, ní fifi hàn pé adé igbéraga tí àwọn ọ̀mùtí tí n sàkóso Jerúsálẹ̀mù wọ, ni a fiwé pẹ̀lú àwọn tí wọ adé ọ̀go. A kò tii sọ bí àmì ayọ̀ sè jẹ̀ idikejì, sùgbón elegebè àfihàn, ti jìjẹ̀ ní itijú; sùgbón bẹ̀, ni, a sì ní fi èyí hàn. Kókó-ọ̀rò alpha àti omega nàà wà pẹ̀lú nínú iwé Joeli, àti ilànà nàà pé àkókó n sàlàyé ikeyin ni a tún fi idánilójú m̀lẹ̀ nípasẹ̀ iwààsù méjì ti Peteru nínú iwé Ìsẹ̀ àwọn Aposteli.

Ìsẹ̀ àwọn Àpòsítẹ̀lì orí kejì sẹ̀lẹ̀ ní ojọ̀ Pẹ̀ntẹ̀kòsítì ní ago mèsàn-án àárò (wákàtí kẹ̀ta), orí kẹ̀ta sì jẹ̀ wákàtí kẹ̀sàn-án (ago m̀eta ọ̀sán), àsikò ẹ̀bọ̀ iròlẹ̀. Nínú Ìsẹ̀ àwọn Àpòsítẹ̀lì orí kejì, ihin tí Pétèrù kẹ̀de wáyé nínú yàrà òkè ilé igbè àdani kan; sùgbón iwààsù rẹ̀ ní orí kẹ̀ta ni a sè ní tẹ̀npilì. A so wón pò mọ̀ ara wón nípasẹ̀ ipè sí irònúpiwadà nínú ipadé méjèjèjì. Ọ̀rò kan nàà ni, sùgbón ibi àgbègbè méjì tí n sàfihàn àmì ilọ̀po-méjì nínú ihin Pẹ̀ntẹ̀kòsítì tí a pín sí àgbàlá àti tẹ̀npilì. Nínú Ìfihàn orí kọ̀kànlá, a sọ fún Jòhànù pé kí ó wón tẹ̀npilì nàà, sùgbón kí ó fi àgbàlá sílẹ̀, nítorí a fi í fún àwọn Kẹ̀fèrí.

A sì fi ọ̀pá kan tí ó dàbí ọ̀pá iwón fún mi: angẹ̀lì nàà sì dúró, ó ní, Dide, kí o sì wón tẹ̀mpilì Olórun, àti pepe, àti àwọn tí n jòsìn nínú rẹ̀. Sùgbón àgbàlá tí ó wà lẹ̀yìn tẹ̀mpilì fi sílẹ̀, má sì sè wón ún; nítorí a ti fi í fún àwọn Kẹ̀fèrí: wón yòò sì tẹ̀ ilú mímó nàà m̀lẹ̀ fún oṣù méjìlélógójì. Ìsípáyá 11:1, 2.

Nítorí nàà, imúlòpò iwààsù méjèjèjì nàà àti pínpin ibi tí iwààsù méjèjèjì nàà ti wáyé, n sàfihàn àwọn olùgbò méjì fún ọ̀jò ikeyin nínú iwé Jóeli. Egbé olùgbò kan ni àwọn Kẹ̀fèrí tí wón wà níta tẹ̀npilì, egbé kejì sì ni àwọn Jùù nínú tẹ̀npilì. Nínú idájọ̀ àwọn aláàyè, ilé Olórun ni a kókó dájọ̀; láti 9/11 títí dé ọ̀fin Ojọ̀ Àikú, tẹ̀npilì ni a n dájọ̀, àti láti ọ̀fin Ojọ̀ Àikú títí dé ipiparí àkókò idánwò èniyàn, àwọn Kẹ̀fèrí ni a n dájọ̀. Idájọ̀ nàà n sẹ̀lẹ̀ ní àkókò ọ̀jò ikeyin tí Pétèrù fi hàn pé a gbé kalẹ̀ nínú iwé Jóeli. Ohun tí àgbàlá (àwọn Kẹ̀fèrí) àti tẹ̀npilì (ijọ̀ Olórun) nínú ipín tí a rí nínú Ìsẹ̀ orí kejì àti kẹ̀ta dúró fún, èyí nàà pẹ̀lú ni iyàtò tó wà nínú Jóeli láàárín ọ̀jò àkókó àti ọ̀jò ikeyin. Ọ̀jò àkókó dé ní 9/11, a sì n tú u jáde nígbà tí a n dá tẹ̀npilì Olórun lẹ̀jọ̀. Nígbà tí ilànà nàà bá parí, a óo tú ọ̀jò ikeyin

jáde sórí àwọn Kèfèrì nínú àgbàlá.

Nítorí náà, èyin ọmọ Síónì, ẹ yò, kí ẹ sì máa yò nínú Olúwa Ọlórún yín: nítorí ó ti fi òjò àkókó fún yín ní iwọn; yòò sì mú kí òjò rọ sórí yín, àní òjò àkókó, àti òjò ikẹyìn ní oṣù kin-in-ní. Joeli 2:23.

Kì í ẹ èrò mi ní báyii láti ṣàlàyé iyàtò àsoṭélé tó wà lááárín ayò àti itijú, sùgbón ẹsẹ náà n fi itoná fún àwọn èniyàn Ọlórún pé kí wọn “yò” nítorí ìránṣẹ òjò àpẹyindà. Ìránṣẹ òjò àpẹyindà n mú ayò àsoṭélé jáde nínú àwọn èniyàn Ọlórún. Ní ti èyí, kókó-ọrò òjò àkókó tàbí òjò ibèrè, tí òjò àpẹyindà sì tè lé e, jẹ àpẹjúwe òkúta ikòsè tí a kò sílẹ́ tí a sì yá à sí mímọ. Àmì òkúta igun náà, tí ní ikẹyìn yòò di òkúta orí, ni ohun tí ó jẹ iyanu ní ojú Ọlórún àti ní ojú àwọn èniyàn Rẹ.

Òkúta iyanu náà ṣàpẹrẹ Áfà àti Òmégà ti àsoṭélé. Ìlànà Áfà àti Òmégà ní ti ilò àsoṭélé ni a fi Áfà àti Òmégà fúnra Rẹ dá mò ní igbà púpò nínú Ọrò Rẹ, òun sì ni Ọrò náà. Nítorí èyí, ohun tí a ti fihàn nípa ilànà yí ni a ti fihàn fún wa àti fún àwọn ọmọ wa tí tí láé. Ọdún 1863 ni òkúta òkè ti àsoṭélé Bíbèlì, ó sì jẹ òkúta òkè ti àkókò angẹli kẹta láti 1844 tí tí dé 1863. 1844 ni òkúta ipilẹ́, 1863 sì ni òkúta òkè ti àkókò àsoṭélé náà. Láti 1844 sí 1863 jẹ àkókò àsoṭélé tí a ti fi múlẹ́, gégé bí 538 sí 1798 náà ti fi múlẹ́. Ọtító pé aráyé kò mọ ohun kan tí Ọlórún ti fi múlẹ́, kò sọ ohun náà di ohun tí a kò fi múlẹ́!

A parí àpilẹkọ tó ṣáájú pẹlú ọrò àyọkà yí.

“A fi hàn mí pé ibásepò rẹ pẹlú àwọn èniyàn Ọlórún jọra, ní àwọn apá kan, pẹlú ti Mósè sí Israẹli. Àwọn olúkùn-kùn-ọrò wà sí Mósè nígbà tí wọn wà nínú ipò isòro, bẹẹ sì ni àwọn olúkùn-kùn-ọrò ti wà sí i.” Testimonies, volume 3, 85.

Ní ọdún 1863, James White ṣojú, “ní àwọn ọ̀nà kan,” “Mósè fún Ísírẹ̀lì.”

Àkókò láti ọdún 1844 tí tí dé 1863 ni a ṣàpẹjúwe ṣáájú nínú àkókò láti idàndè Òkun Pupa tí tí dé Kadeṣi àkókó. Kadeṣi àkókó ni alfa, Kadeṣi kejì sì ni omega—ní pípèsè àkókò méjì ti ogóji ọdún tí ó ṣamọ̀nà sí Kadeṣi, tí wọn sì parí ní isòtè.

Èmí Àsoṭélé n fi irinàjò kojá Òkun Pupa bá ijákulẹ́ nílá ti ọdún 1844 mu. Bíbèlì sì n fi irinàjò kojá Òkun Pupa bá àgbélébùú mu, Arabinrin White sì jẹrí pé idààmú àwọn ọmọ-èyin níbi àgbélébùú jẹ àpẹrẹ tí n ṣàfihàn ijákulẹ́ nílá ti ọdún 1844. Ifẹ́ Olúwa ni kí wọn lọ tààrà sí Ilẹ́ Ilé́rì, àmì àgbègbè ẹnu-ọ̀nà sí Ilẹ́ Ilé́rì náà sì ni Jẹ́rìkò, èyí tí ó jẹ pé ní ọ̀sẹ́ kejì oṣù Kejilá, ọdún 2025 yí, àwọn onímọ̀ isàwárí ohun igbàani ṣẹ̀sẹ́ gbé Jẹ́rìkò àtijọ́ jáde—kíkí láti rí i pẹlú ibànújẹ wọn pé gbogbo àwọn ògiri tí ó wó lulẹ́ tí wọn rí níbẹ́ ti wó síta, kí í ẹ sínú bí wọn ti máa n ẹ nígbà gbogbo nígbà idóti. Ní idóti igbàani, a máa n lu àwọn ògiri lulẹ́, a sì máa n tí wọn bó sí apá inú. Kò rí bẹ́ pẹlú Jẹ́rìkò.

Nítorí náà, àwọn èniyàn náà kigbe nígbà tí àwọn àlùfàà fọ̀n àwọn kàkàkí: ó sì ṣelẹ́ pé, nígbà tí àwọn èniyàn gbọ́ iró kàkàkí náà, tí àwọn èniyàn sì fi igbe nílá kan kigbe, odi náà wó lulẹ́ pátápátá; bẹ́ẹ̀ ni àwọn èniyàn gòkè wọ̀ inú ilú náà, olúkúlùkù ní tààrà sí iwájú rẹ́, wọn sì gba ilú náà. Joshua 6:20.

Àwọn onímọ̀ isàwárí ohun ibílẹ́ tún rí àwọn ikòkò tí ounjẹ wà nínú wọn, èyí tí ó fi hàn pé nígbà tí àwọn ògiri náà wó lulẹ́, kí í ẹ idóti tí ó gùn tí ó sì kéó dé igbà pípẹ́ ni. Ó tún dàhùn ibèrè kan

láàárín egbé àwọn onímò ìṣàwàrí ohun ibilẹ̀ nípa idí tí àkòsílẹ̀ Bíbélì nípa ìṣubú Jẹ́ríkò fi sọ pé wọn gòkè “lọ sókè” wọ Jẹ́ríkò lórí òkè kékeré kan tàbí itàgà kan, èyí tí wọn ti mò nísinsin yìí pé a dá a sílẹ̀ nígbà tí àwọn ògiri nàà ṣubú síta.

Ìdènà àkókó tí ó kẹde iwọlẹ̀ sí Ilẹ̀ Ìlẹ́rí ni Jẹ́ríkò, ilú kan tí ó ní ipa àti ọrọ̀. Jẹ́ríkò ni 1863, àti pé Jẹ́ríkò jẹ kókó-ọrọ̀ àṣotẹlẹ̀ Bíbélì, kì í ṣe gégé bí àpẹjúwe àkókò òfin Ojọ̀-ìsinmi nikan, ṣùgbón pẹ̀lú ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú ìṣubú àti idide rẹ̀. Jẹ́ríkò pẹ̀lú ní ègún àṣotẹlẹ̀ pátó tirẹ̀ tí a kẹde sí i. Jósúà kẹde ègún sí ọkúnrin tí yòò tún Jẹ́ríkò kọ, àti ní sísẹ̀ bẹ̀, ó fi hàn pé ọkúnrin tí yòò tún Jẹ́ríkò kọ yòò pàdánù ọmọkúnrin rẹ̀ àbíkéyìn àti àkóbí rẹ̀ nínú àtúnkọ̀ ilú ègún nàà. Ọkan lára àwọn ọmọ nàà ni a ó pàdánù nígbà ipilẹ̀, èkejì sì nígbà igbékalẹ̀ enubodè. Àṣotẹlẹ̀ nàà ṣe, a sì ti kọ àkòsílẹ̀ ìmúṣe rẹ̀ sínú Bíbélì, tí ó fi mú Jẹ́ríkò di ààmì Bíbélì tí a ti fidí múlẹ̀.

Nínú iparun itàn rẹ̀, àti nínú ègún àṣotẹlẹ̀ rẹ̀, tí ìmúṣe itàn ti àṣotẹlẹ̀ nàà sì tẹ̀lẹ̀, a rí eḗrìí mẹ̀ta tí ń sọ̀rọ̀ nípa Jeriko ní 1863. Gbogbo èrì mètẹ̀tẹ̀ta wọnyí ni a gbòdò fi kàn sí 1863. Àwọn eḗrìí mètẹ̀tẹ̀ta wọnyí dúró pọ̀ gégé bí Mósè mẹ̀ta ṣe dúró ní ti àṣotẹlẹ̀ ní òpin àkókò ogójì ọ̀dún tirẹ̀ kọ̀ọkan. Ọkan nínú àwọn àkókò ogójì ọ̀dún wọnyí fara hàn gbangba pé ó bára mu pẹ̀lú itàn àwọn Millerite, tí ó fi múlẹ̀ pé gbogbo àwọn aṣojú Mósè mètẹ̀tẹ̀ta ní òpin àkókò ogójì ọ̀dún kọ̀ọkan bá itàn 1863 mu—itan angeli kẹ̀ta.

Méjì nínú àwọn eḗrìí mètẹ̀tẹ̀ta wọnyí ti ọ̀dún m̀erínlélógójì Mose parí ní Kádẹ̀sì; iparí kẹ̀ta ti ọ̀dún m̀erínlélógójì nàà ni Odò Jódàni, iparí kejì sì ni Òkun Pupa. Iparí ọ̀dún m̀erínlélógójì àkókò ni pé Mose sá kúrò ní Ejibiti. Gbogbo àwọn mètẹ̀tẹ̀ta nàà ń ṣàpẹjúwe isálo kúrò ní Ejibiti gégé bí ìmúṣe àṣotẹlẹ̀ ọ̀dún irinwó ó lé ogbon ti Ábúráhámù nípa isinrú ní Ejibiti.

Àwọn àkókò mẹ̀ta ọ̀dún m̀erínlélógójì ti Mósè, tí iparí wọn (òkúta àgbéléwòn) dúró gégé bí àpẹ̀re idásílẹ̀ kúrò ní Ejibiti, jẹ ìmúṣe àṣotẹlẹ̀ Ábúráhámù nípa igbèkùn nínú àti itúsílẹ̀ kúrò nínú irù erú ilẹ̀ Ejibiti. Gégé bí oludásílẹ̀ tí a sọ tẹ̀lẹ̀ nínú ilẹ́rí májẹmú Ábúráhámù, Mósè fúnra rẹ̀ bẹ̀rẹ̀ nípa gbígbàlà jáde nínú omi, gégé bí itumò orúkọ rẹ̀ ṣe rí. Léyìn nàà, Mósè ṣamọ̀nà àwọn èniyàn Ọlọrun gba inú omi Òkun Pupa kojá, léyìn èyí sì tọ̀ wọn lọ sí etíkan idásílẹ̀, tí Odò Jódàni dúró fún. Áfà iyè Mósè ni igbàlà kúrò nínú omi Náílì, àti òmégà rẹ̀ ni igbàlà tí omi Odò Jódàni ṣàpẹ̀rẹ̀. Áfà iyè Mósè ni irírí tí orúkọ rẹ̀ àti àwọn òbí rẹ̀ sàfihàn, níwọn bí wọn ti jẹ̀ òbí olùwà-bí-Ọlọrun tí wọn mò pé a ti dá ọmọ nàà lẹ́jọ̀ ikú, gégé bí yòò ṣe rí sí i ní ọ̀dún m̀erínlélógójì léyìn nàà léyìn tí ó pa ọmọ Ejibiti nàà. Gégé bí òbí olùwà-bí-Ọlọrun tí wọn mò pé ọmọ wọn nilò láti gba là kúrò nínú idájọ̀ ikú, wọn pèsè ọkọ kan fún un, tí ó gba láti ayé Héberù lọ sí ayé Ejibiti, gégé bí Mósè nàà ṣe fi ayé Ejibiti sílẹ̀ ní òpin ọ̀dún m̀erínlélógójì láti lọ sí ayé Héberù.

Mósè tún itàn Nọ̀a ṣe nínú igbàlà rẹ̀ kúrò nínú omi. Igbà àkókò tí a ti darúko Mósè gégé bí “olùgbàlà” àṣotẹlẹ̀ májẹmú ọ̀dún m̀erínlélógbon [430] ti Ábúráhámù jẹ̀ àtúnṣe itàn nàà nínú èyí tí Ọlọrun ti wọ inú májẹmú pẹ̀lú aráyé, nípa bẹ̀ sù ni ó mú àṣotẹlẹ̀ májẹmú Ábúráhámù nípa àwọn èniyàn àyànfé papọ̀ mó ilẹ́rí májẹmú sí gbogbo aráyé. Èyí fi iribomi hàn nínú ifigbé ọmọ-ọwó Mósè lé ọmọ̀binrin Fáraò lówó, nítorí ikú ni a jẹwọ̀ nípasẹ̀ isẹ̀ àwọn òbí, isinkú sì ni ọkọ̀ ojú omi nàà lórí omi dúró fún, ajínde sì ni ọmọ̀binrin Fáraò.

Igbésí ayé Mose bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú àfihàn iribomi ọkọ̀ Noa gégé bí àpẹ̀rẹ̀. Èyí sì tùmò sí i pé láti ibèrèpèpè, nọmbà “8” ni a ti so mó Mose, nítorí gbò̀ngbò̀ ibáṣepọ̀ májẹmú rẹ̀ ti bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú nọmbà “8” láti inú

májèmú Noa, iṣẹ̀ rẹ̀ sì ni láti fi ilàna ikòlà sílẹ̀ ní ojó “kejo.” Lẹ̀yìn nàà a dán án wò, ó sì kùnà nínú ààtò nàà gan-an. Ìgbésí ayé Mose bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú ìrìbòmi kan, ọ̀dún m̀erínlélógójì lẹ̀yìn nàà ikú kan sì wáyé (ti ará Ejibiti kan) tí ó sàmì sí ibi tí Mose ará Ejibiti kú, tí ó sì di ọ̀mọ̀ Abrahamu nikan gbáko. Ìbẹ̀rẹ̀ àti ọ̀pin ọ̀dún m̀erínlélógójì àkòkò Mose ni a ọ̀jú fún nípàsẹ̀ ìrìbòmi. Èkínní nàà ọ̀fihàn iyípadà láti Heberu sí ará Ejibiti, èyí ikeyìn sì láti ará Ejibiti sí Heberu. Ọ̀dún m̀erínlélógójì lẹ̀yìn iyẹn, Mose mú àwọn ènìyàn Ọ̀lórùn kojá nípàsẹ̀ ìrìbòmi Ọ̀kun Pupa, lójú ọ̀nà rẹ̀ sí ìrìbòmi ní Jordani, èyí tí kò dé rí.

Àwọn ènìyàn Ọ̀lórùn lábé ìtósónà Jósúa wọ̀ Ilẹ̀ Ìlérí láisí Mósè, nítorí ó kú díẹ̀ ọ̀sájú ìbòmi Odo Jódáni dé. Mósè sọ, Peteru sì tún un sọ pé Olúwa Ọ̀lórùn rẹ̀ yóò gbé wòlì kan dídè fún ọ̀, èni tí yóò dàbí Mósè. Wòlì tí a fi Mósè ọ̀pẹ̀pẹ̀ rẹ̀ ni Kristi, Ó sì bẹ̀rẹ̀ iṣẹ̀ Rẹ̀ gan-an níbi tí Mósè fi í sílẹ̀. Ó bẹ̀rẹ̀ iṣẹ̀ Rẹ̀ ní ìbòmi Rẹ̀, ìbòmi nàà sì ni ibi gangan tí Jósúa ti ọ̀ ìbòmi fún Ísírẹ̀lì àtijó nígbà tí wọn kojá Jódáni wọ̀ Ilẹ̀ Ìlérí. Àwọn ihínrere sọ fún wa pé Johanu n ọ̀ ìbòmi ní Bẹ̀tabara, èyí tí í ọ̀ ibi ikojá, tí ó sì tùmò sí ibi ikojá ọ̀kọ̀ ojú omi.

Ọ̀kun Pupa ni àmì ọ̀ṣọ̀tẹ̀ Ìjibítì, ó sì n fí ẹ̀rì ọ̀ṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Mósè hàn nínú ilà yìí gégé bí ọ̀títọ̀. Láti Odò Náílì dé Ọ̀kun Pupa (èyí tí a máa n pè ní odò nígbà mìí) àti síwájú dé Jódáni. Mósè, tí itumò orúkọ̀ rẹ̀ jẹ̀ “a gbà láti inú omi,” bẹ̀rẹ̀, ó sì parí ẹ̀rì rẹ̀ ní omi idándè, àti pé ọ̀kọ̀ọ̀kan àwọn omi wònyẹn n fí ẹ̀ka méjì àwọn olùjosin hàn.

Ọ̀dún m̀erínlélógójì àkòkò Mose dúró fún ihínrere àngẹ̀lì kìn-ín-ní, ọ̀dún m̀erínlélógójì kejì sì ni ti àngẹ̀lì kejì, ẹ̀keta sì jẹ̀ ti àngẹ̀lì kẹ̀ta. Àwọn àngẹ̀lì mètẹ̀tẹ̀ta nàà ní àwọn àbùdá ọ̀ṣọ̀tẹ̀lẹ̀ pátó tirẹ̀; gégé bí ó ti rí pé gbogbo àwọn ihínrere mètẹ̀tẹ̀ta ni a ọ̀jú wọn nínú ihínrere kìn-ín-ní. A ti fi ọ̀ṣẹ̀lẹ̀ yìí hàn ní gbangba fún ọ̀pọ̀ ọ̀dún ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú àwọn orí m̀eta àkòkò nínú iwé Dániẹ̀lì.

Ní orí kìn-ín-ní iwé Dániẹ̀lì, Dániẹ̀lì bẹ̀rẹ̀ Ọ̀lórùn, ó sì kọ̀ láti jẹ̀ ọ̀únjẹ̀ igbé ayé Bábílónì; Ọ̀lórùn sì fi ọ̀go bọ̀ ó nínú idánwò kejì àti idánwò ojú tí ó tẹ̀ lẹ̀ e, èyí tí ó yorí sí idájó àti idánwò kẹ̀ta tí Nebukadínésàrí tikára rẹ̀ ọ̀. Orí kìn-ín-ní iwé Dániẹ̀lì ni àngẹ̀lì kìn-ín-ní ti Ọ̀fihàn m̀erínlá, èni tí ó kẹ̀de pé, “ẹ̀ bẹ̀rẹ̀ Ọ̀lórùn,” “ẹ̀ fi ọ̀go fún un,” gégé bí Dániẹ̀lì ti ọ̀ nínú idánwò kejì ti ọ̀únjẹ̀ àti ojú, nítorí pé “wákàtì idájó” Nebukadínésàrí ti dé.

Ọ̀dún m̀erínlélógójì àkòkò ìgbésí ayé Mose bẹ̀rẹ̀ nítorí pé àwọn ọ̀bí rẹ̀ bẹ̀rẹ̀ Ọ̀lórùn. Nígbà tí ọ̀mọ̀bínrin Farao rí àpótí nàà nínú omi, Mose ti kojá idánwò kejì, èyí tí í ọ̀ idánwò ojú. Nígbà nàà ni ọ̀mọ̀bínrin Farao dá a lẹ́jọ̀ pé kò yẹ̀ kí ó kú. Idájó sì tún dé ní ọ̀pin m̀erínlélógójì àkòkò; nígbà tí ó pa ará Ejibiti nàà tí ó sì ní láti sá kúrò ní Ejibiti.

Ní ọ̀dún m̀eṣẹ̀dógún kejì, àngẹ̀lì kejì ti Ọ̀fihàn orí kẹ̀rínlá tí n kẹ̀de ọ̀ṣubú Bábílónì ni a ọ̀pẹ̀pẹ̀ rẹ̀ nípàsẹ̀ ọ̀ṣubú Ejibiti. Nínú ọ̀ṣubú nàà, ní ọ̀pin ọ̀dún m̀eṣẹ̀dógún nàà, ọ̀fihàn agbára Ọ̀lórùn tí ó lágbara gidigidi wà, gégé bí ó ti rí ní ọ̀pin iránsẹ̀ àngẹ̀lì kejì nígbà Ìké Alẹ̀ Àárín Ọ̀gánjọ̀ ọ̀dún 1844.

Ọ̀gbòn ọ̀dún kẹ̀ta bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú ikẹ̀de idájó ikú lórí fẹ̀rẹ̀ gbogbo àpẹ̀jọ̀ nàà, ó sì parí pẹ̀lú idájó ikú lórí aṣájú àpẹ̀jọ̀ nàà.

Arábinrin White sọ pé iṣẹ̀ wa ni láti darapọ̀ àwọn ifẹ̀sẹ̀jádé àwọn àngẹ̀lì m̀eta.

“Oluwa fẹrẹẹ dá ayé lẹbi nítorí àìṣòdodo rẹ. Ó fẹrẹẹ dá àwọn egbẹ̀ ẹ̀sìn lẹbi nítorí ikòsílẹ̀ wọn sí imòlẹ̀ àti òtító tí a ti fi fún wọn. Ìhìn òlórí náà, tí ó ń ṣòkan àwọn ìhìn àngẹ̀lì kííní, kejì, àti kẹta, ni a gbòdò fi fún ayé. Èyí ni yóò jẹ̀ erù iṣẹ̀ wa.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 950.

Ogbòn ọ̀dún m̀erínlélógójì àkókò ti Mósè dúró fún àngẹ̀lì kííní ti Ìfihàn orí kẹ̀rínlá, àti àkókò kejì rẹ̀ ti ogbòn ọ̀dún m̀erínlélógójì ni àngẹ̀lì kejì, àti àkókò kẹta ti ogbòn ọ̀dún m̀erínlélógójì ni àngẹ̀lì kẹta. “Ìhìnre òlórí” wa ni láti darapò “àwọn iṣẹ̀pò àngẹ̀lì kííní, kejì, àti kẹta,” èyí tí ó fi gbogbo ààmì m̀eta ti Mósè sí 1863, nítorí náà Mósè m̀eta ní àkókò òfin Ojọ̀-Àikú.

Láti ọ̀dún 1844 sí 1863 ni ó ní ẹ̀lẹ̀rìí m̀ejì ti àwọn àkókò ogójì ọ̀dún m̀ejèèjì tí ó yorí sí Kádẹ̀sì. Ìmísí sòrò rẹ̀ di mímò pé ẹ̀kẹta kò lè wà láìsí àkókò àti ẹ̀lẹ̀kejì; nítorí náà, ogójì ọ̀dún àkókò nínú ìgbésí ayé Mósè pèlú gbòdò ọ̀jọ̀ fún 1844 sí 1863. Mósè ń pa ará Ejibiti náà ní 1863, pèlú Mósè tí ó fi ọ̀pá àṣẹ̀ rẹ̀ lu Àpáta náà, àti pèlú nígbà tí Mósè béèrè láti rí ògo Ọ̀lórún nínú itàn iṣòtẹ̀ m̀alúu wúrà. Mósè m̀eta wà ní 1863 àti òfin Ojọ̀-Àikú, gbogbo wọn sì jẹ̀ ẹ̀ni ogójì ọ̀dún.

Àwọn àkókò m̀eta ti Mósè kòòkan ní idàndè nípasẹ̀ omi; Mósè nínú àpótí kẹkeré náà bá Mósè kojá Ọ̀kun Pupa mu, èyí sì tún bá Mósè mu lẹ̀mẹ̀jì ní Odò Jódáni: Náìlì, Ọ̀kun Pupa, àti lẹ̀mẹ̀jì ní Jódáni. Omi idàndè ni a ṣàfihàn nínú ọ̀kòòkan àwọn àkókò m̀eta náà, nítorí gbogbo wọn bá àkókò náà mu nígbà tí a ń tú omi idàndè jáde ní àsìkò òjò àipé.

Ní ọ̀pin àkókò kẹta ti ogójì ọ̀dún, Mósè lu Àpáta náà pèlú ọ̀pá rẹ̀. Ní ọ̀pin ogójì ọ̀dún kejì, ọ̀pá rẹ̀ ya Ọ̀kun Pupa sí m̀ejì. Ní ọ̀pin ogójì ọ̀dún àkókò, ó kọ̀ ọ̀pá àṣẹ̀ ilẹ̀ Íjìbítì sílẹ̀, ó sì yan láti jiyà pèlú àwọn èniyan rẹ̀.

Ní ọ̀pin àkókò àkókò ará Ejibiti kan kú, ní ọ̀pin àkókò kejì sì ni àwọn ọ̀mọ-ogun, àkóbí, àti iṣáájú ilẹ̀ Ejibiti kú. Ní ọ̀pin àkókò kẹta, orílẹ̀-èdè Israẹ̀lì, Áróni àti Mósè, gbogbo wọn ti kú. Ìwònyí jẹ̀ itàn m̀eta tí ó bá ara wọn lọ, tí “ilá lóri ilá” kòòkan wọn ń ṣàpẹ̀rẹ̀ 1844 títí dé 1863—itàn àngẹ̀lì kẹta, èyí tí ní ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ tirẹ̀ sì ń ṣàpẹ̀rẹ̀ láti 9/11 títí dé òfin Ojọ̀-Àikú, àti àkókò Pénítíkòsì nígbà tí a tú omi idàndè jáde.

Mósè wà níbi iṣòtẹ̀ m̀ejèèjì ní Kádẹ̀sì, àti pé àwọn iṣòtẹ̀ Kádẹ̀sì náà m̀ejèèjì jẹ̀ òkúta iparí ní àwọn àkókò tirẹ̀ kòòkan. Wọn m̀ejèèjì ṣàpẹ̀rẹ̀ ọ̀dún 1863, èyí tí ó sì tún jẹ̀ òkúta iparí àkókò àngẹ̀lì kẹta, tí ó bèrẹ̀ pèlú alfa ní ọ̀dún 1844 títí dé òkúta iparí ọ̀dún 1863. Nígbà tí a bá ń ronú nípa imòlẹ̀ àgbàyanu ti òkúta tí ó bèrẹ̀ gégé bí ipilẹ̀ tí ó sì parí gégé bí òkúta iparí, a mò pé ní tí àṣòtẹ̀lẹ̀, òkúta iparí máa ń tóbi ju ní gbogbo ìgbà. Àwọn iṣán diẹ̀ ní ibèrẹ̀ àkókò Pénítíkòsì, tí ń dari sí itújáde kíkún ní òkúta iparí ní ojọ̀ Pénítíkòsì, ń ṣàfihàn òtító yí.

Ní 9/11 ni ìfónká bèrẹ̀, ó sì parí ní itújáde pípé ní àsìkò òfin Ojọ̀-Isinmi. Òtító yí fi ẹ̀ṣẹ̀ Mósè hàn ní Kádẹ̀sì kejì àti òmégá gégé bí ẹ̀ṣẹ̀ tí ó tóbi ju iṣòtẹ̀ ní Kádẹ̀sì àkókò àti àlìfà lọ. Iṣòtẹ̀ àlìfà mú ikú gbogbo orílẹ̀-èdè kan wá, ṣùgbón iṣòtẹ̀ òmégá mú ikú ọ̀kúnrin kan soṣo (Mósè) wá; síbẹ̀, ẹ̀ṣẹ̀ ọ̀kúnrin kan náà tóbi ju ẹ̀ṣẹ̀ àpapọ̀ gbogbo orílẹ̀-èdè náà lọ. Ọ̀kúnrin tí ó bá ṣẹ̀ ń kú, àti ní ìpele yẹn kò sí iyàtò lááárín ẹ̀ṣẹ̀ Mósè tàbí ti ọ̀mọ̀ Ísírẹ̀lì miiran kankan; ṣùgbón ní ọ̀nà àṣòtẹ̀lẹ̀, bí Mósè ṣe lu Kristi lẹ̀kejì tóbi jùlọ̀, nítorí pé ó jẹ̀ òkúta-iparí àkókò ogójì ọ̀dún náà.

Ìṣòtẹ̀ Mósẹ̀ ní Kádẹ̀ṣì omega keji jẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ tí ó tóbi ju ìṣòtẹ̀ àwọn ọmọ Ísírẹ̀lì nígbà tí wọn kọ ihìn-ìṣẹ̀ Jósúa àti Kálẹ̀bù sílẹ̀. Ní ìṣòtẹ̀lẹ̀, Mósẹ̀ dúró ní 1863, níbi tí ó ti kú ní aginjù nítorí ìṣòtẹ̀ rẹ̀. Mósẹ̀ tún dúró ní 1863, níbi tí àwọn èniyàn májẹmù àtijọ́ ti kú ní aginjù nítorí ìṣòtẹ̀ wọn, ùgbọ̀n Mósẹ̀ kò kópa nínú ìṣòtẹ̀ náà. 1863 bá òfin Ojọ-Àikú mu, gégé bí ìṣòtẹ̀ Aaroni ti egboro málúú wúrà náà ẹ̀ rí. Nínú ìtàn náà, tí ó bá Kádẹ̀ṣì, 1863, àti òfin Ojọ-Àikú mu, Mósẹ̀ n gbádúrà láti rí ọ̀go Olorun.

Kádẹ̀ṣì dúró fún 1863, Mósẹ̀ sì wà ní Kádẹ̀ṣì méjèjì; nítorí náà lórí ẹ̀lẹ̀rìí Bíbẹ̀lì méjì, tí àwọn méjèjì jẹ̀ òkúta ipèdẹ̀, a fi múlẹ̀ pé àkókò ọ̀dún m̀erínlélógójì kẹ̀ta, èyí tí kò parí ní Kádẹ̀ṣì, n dúró fún 1863 pèlú. Níbẹ̀ ni “Mósẹ̀ aláísọ́ di mímọ́” tún kàn Kristi mó àgbélẹ̀bùú, bí ó ti kọ̀ Àpáta náà sílẹ̀. Ní 1863, àti ní fifún Òfin ní Sínáì, “Mósẹ̀ ẹ̀ni tí a sọ́ di mímọ́” n wá iwà Olorun. Ní 1863 Mósẹ̀ dúró fún wúndiá ọ̀lọgbọ̀n kan àti pèlú wúndiá aṣiwèrè kan.

“Farisi àti agbowó-òde náà Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ ẹ̀ka òlá méjì tí a pín àwọn tí ǹ bọ̀ láti sin Olorun sí. Àwọn aṣojú àkókò méjì wọn ni a rí nínú àwọn ọmọ̀ àkókò méjì tí a bí sínú ayé.” Christ’s Object Lessons, 152.

Ní Kádẹ̀ṣì àti 1863, Mósẹ̀ ǹ ọ̀jọ́ “àwọn ẹ̀gbẹ̀ òlá méjì tí a pín àwọn tí” “ǹ jọ̀sin Olorun sí.” Mósẹ̀ jẹ̀ Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ àwọn ọ̀gọ̀rùn-ún m̀erínlélógójì ẹ̀gbẹ̀rún, gégé bí Pétérù náà ẹ̀ rí.

“Fún ọ̀kọ̀ọ̀kan àwọn ẹ̀ka tí Farisi àti agbowó-orí dúró fún, ẹ̀kọ̀ kan wà nínú ìtàn àpósítẹ̀lì Peteru. Ní ìbèrẹ̀ ìṣẹ̀ ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀, Peteru rò pé ọ̀un lágbara. Bí Farisi, ní ifòyemọ̀ ara rẹ̀, kò rí ara rẹ̀ ‘gégé bí àwọn èniyàn m̀íràn.’ Nígbà tí Kristi, ní alẹ̀ ìtànpadà Rẹ̀, ti kilò Ẹ̀ájú fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Rẹ̀ pé, ‘Gbogbo yín ni a ó kọ̀sẹ̀ nítorí Mì lálẹ̀ yíí,’ Peteru fi igbọ̀kànlé sọ̀ pé, ‘Bí gbogbo wọn tilẹ̀ bá kọ̀sẹ̀, èmi kí yóò kọ̀sẹ̀.’ Máàkù 14:27, 29. Peteru kò mọ̀ ewu tirẹ̀. Igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ ara ẹ̀ni t̀àn án jẹ̀. Ó rò pé ọ̀un lè dojú kọ̀ idánwò; ùgbọ̀n láàárín wákàtí diẹ̀ péré idánwò náà dé, àti pé pèlú ẹ̀gún àti ibúra, ó ẹ̀ Oluwa rẹ̀.” Christ’s Object Lessons, 152.

Ní àkókò òfin Ojọ̀ Àikú, tí í ẹ̀ 1863, Pétérù dúró fún ẹ̀yà méjì. Àwọn tí ǹ gba àmì ẹ̀ranko náà tàbí àwọn tí ǹ gba èdidi Olorun. Nígbà tí Jésù yí orúkọ Simoni padà sí Pétérù, ó Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ ẹ̀gbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rùn-ún méjìlélógójì. Ọ̀ye yẹ̀n ni a tún Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ nípa fifi nọ̀mbà ipò àwọn lẹ̀tà inú àtẹ̀jádẹ̀ Gẹ̀ṣì pò sí orúkọ Pétérù. Bí a bá lo ọ̀nà kan náà lórí 1863, a ó rí 144.

Méjì nínú àwọn àmì m̀eta ti Mósẹ̀ tí ó bá ọ̀dún 1863 mu, fi idí múlẹ̀ pé àkókò kẹ̀ta náà pèlú gbọ̀dò bá a mu. Àwọn ilá méjì ti Kádẹ̀ṣì fi ìtàn àwọn wúndiá ọ̀lọgbọ̀n àti aṣiwèrè hàn, àti àkókò kẹ̀ta náà fi igbiyànjú láti lo akitiyan èniyàn hàn láti ẹ̀ ìṣẹ̀ ti Olorun. Láti gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ agbára èniyàn gégé bí Mósẹ̀ ti ẹ̀ pèlú ará Ejibiti náà, ǹ ọ̀jọ́ igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ nínú àṣẹ̀ èniyàn ju àṣẹ̀ tí a ti yàn kalẹ̀ lo.

Arábinrin White sọ̀ pé, “ìbáṣepò ọ̀kọ̀ rẹ̀ pèlú àwọn èniyàn Olorun jọ̀ ti Mósẹ̀ pèlú Ísírẹ̀lì, ní àwọn ọ̀nà kan.” Ní ọ̀dún 1863, Jémsì White ni a Ẹ̀fihàn gégé bí Mósẹ̀. Ní ọ̀dún 1863, Jémsì White ǹ pa ará Íjibiti kan, ó ǹ lu Kristi lẹ̀kẹ̀jì, ó sì ǹ gbádúrà fún àwọn ọ̀lòtẹ̀ tí wọn kọ̀ iròyìn “ìsinmi” tí Jósúa àti Kálẹ̀bù gbé kalẹ̀. Mósẹ̀ jẹ̀ wúndiá aṣiwèrè nígbà tí ó lu Àpáta náà lẹ̀kẹ̀jì, ó sì tún jẹ̀ wúndiá ọ̀lọgbọ̀n bí ó ẹ̀ bẹ̀bẹ̀ fún àwọn ọ̀lòtẹ̀ Ísírẹ̀lì.

A ó fi àpílẹ̀kọ̀ yíi parí pèlú ẹ̀ṣẹ̀ inú Nọ̀mbà orí kẹ̀rínlá níbi tí Mósẹ̀ wà ní ọ̀dún 1863, nígbà tí a fi iran ọ̀go Olorun hàn án nínú ìtàn afiwera tí ìṣòtẹ̀ egboro málúú wúrà dúró fún.

Nínú àyọkà nàà, Olúwa bèèrè pé, “títí ìgbà wo” ni yóò fi máa bá àwọn ọlọtẹ̀ Israẹli lò, èyí tí ó jẹ́ ibéèrè kan nàà tí Isaiah bèèrè lówó Olúwa nínú orí kẹfà. Şàkíyèsí pé iwé Numbers fi itàn yíi sí àkókò nàà nígbà tí a fi ògo Ọlórún tòn ilẹ̀ ayé mọlẹ̀, gégé bí àwọn àngẹ̀lì nàà ẹ̀ fi àmì sí i nínú ẹ̀şẹ̀ kẹta tí Isaiah kẹfà. 9/11 ni òkúta ìpilẹ̀ itàn láti 1844 sí 1863, àti òfin Ojọ-Àikú ni òkúta iparí. Ipò nàà nínú Numbers kí í ẹ̀ ohun tí ó kéré jù àpẹ̀júwe orin nàà tàbí òwe-àkàwé ogbà àjàrà lọ, bí a ti n kọ Israẹli àtíjọ sílẹ̀ nígbà tí Olúwa wọ májẹmú pẹ̀lú Joshua.

Gbogbo àpẹ̀jọ nàà sì gbé ohùn wọn sókè, wọn sì ké; àwọn èniyàn nàà sì sọkún ní òru nàà. Gbogbo àwọn ọmọ Israẹli sì n kùn-ún sí Mose àti sí Aaróni; gbogbo àpẹ̀jọ nàà sì wí fún wọn pé, Ìbá ẹ̀ pé a ti kú ní ilẹ̀ Ejibiti! tàbí ìbá ẹ̀ pé a ti kú ní aginjù yíi! Èéşẹ̀ tí Olúwa fi mú wa wá sí ilẹ̀ yíi, kí a lè fi idà şubú, kí àwọn aya wa àti àwọn ọmọ wa lè di ohun ije? Sẹ̀ kò sàń fún wa láti padà sí Ejibiti bí? Wọn sì sọ fún ara wọn pé, E jẹ́ kí a yan olórí kan, kí a sì padà sí Ejibiti.

Nígbà nàà ni Mósè àti Áaróni dojúbolẹ̀ níwájú gbogbo àpẹ̀jọ ijo àwọn ọmọ Israẹli. Jóşúa ọmọ Núní sì, àti Kálẹ̀bù ọmọ Jefúnè, àwọn tí wọn wà lára àwọn tí ó ẹ̀ àwárí ilẹ̀ nàà, ya aşọ wọn; wọn sì sọ fún gbogbo àwùjọ àwọn ọmọ Israẹli pé,

Ilẹ̀ nàà, tí a la àárín rẹ̀ kojá láti ẹ̀ àwárí rẹ̀, jẹ́ ilẹ̀ rere gidigidi. Bí Olúwa bá ni inú-dídùn sí wa, nígbà nàà ni yóò mú wa wọ ilẹ̀ nàà, yóò sì fi í fún wa; ilẹ̀ tí n sàń fún wàrà àti oyin. Kíkí kí ẹ̀ má ẹ̀ şọtẹ̀ sí Olúwa, bẹ̀ ẹ̀ ni kí ẹ̀ má sì bẹ̀rù àwọn èniyàn ilẹ̀ nàà; nítorí wọn jẹ́ ọúnjẹ̀ fún wa: ààbò wọn ti kúrò lódò wọn, Olúwa sì wà pẹ̀lú wa: ẹ̀ má bẹ̀rù wọn.

Şùgbón gbogbo àpẹ̀jọ nàà paşẹ̀ pé kí wọn fi òkúta sọ wọn lù. Ògo Oluwa sì farahàn nínú àgọ̀ àpẹ̀jọ níwájú gbogbo àwọn ọmọ Israẹli. Oluwa sì wí fún Mose pé, Yóò ti pé tó ni àwọn èniyàn yíi yóò máa bínú sí mi? yóò sì ti pé tó kí wọn tó gbà mí gbọ̀, nítorí gbogbo àwọn ààmì tí mo ti fihàn láàárín wọn?

Èmi yóò fi àjàkálẹ̀-àisàn pa wọn, èmi yóò sì gba ogún wọn kúrò lówó wọn; èmi yóò sì mú kí iwọ di orílẹ̀-èdè tí ó tóbi tí ó sì lágbára ju wọn lọ.

Mósè sì sọ fún Olúwa pé, Nígbà nàà ni àwọn ará Ejibiti yóò gbọ̀ ọ̀; nítorí pé iwọ fi agbára rẹ̀ mú àwọn èniyàn yíi gòkè wá láti àárín wọn. Wọn yóò sì sọ ọ̀ fún àwọn olùgbé ilẹ̀ yíi; nítorí wọn ti gbọ̀ pé iwọ, Olúwa, wà láàárín àwọn èniyàn yíi, pé iwọ, Olúwa, ni a n rí lójúkojú, àti pé àwosánmà rẹ̀ dúró lórí wọn, àti pé iwọ n lọ níwájú wọn, ní ọsán nínú ọwọn àwosánmà, àti ní òru nínú ọwọn iná. Nísinsin yíi, bí iwọ bá pa gbogbo àwọn èniyàn wọn yí bí ẹ̀ni kan soşo, nígbà nàà ni àwọn orílẹ̀-èdè tí wọn ti gbọ̀ òkíkí rẹ̀ yóò máa sọ pé, Nítorí Olúwa kò lè mú àwọn èniyàn yíi wọ ilẹ̀ nàà tí ó ti búra fún wọn, nítorí nàà ni ó pa wọn ní aginjù.

Ní báyi sí ni, mo bẹ̀ ọ̀, jẹ́ kí agbára Olúwa mi tóbi, gégé bí iwọ ti sọ, pé, Olúwa ní sùúrù púpọ̀, ó sì kún fún àánú nílá, ó n dárí ẹ̀şẹ̀ àti irékojá jì, şùgbón kí yóò dá ẹ̀ni ẹ̀lẹ̀bi sílẹ̀ rárá; ó n bẹ̀ iwà búburú àwọn baba wò lórí àwọn ọmọ títí dé iran kẹta àti iran kerin. Dárí iwà búburú àwọn èniyàn yíi jì, mo bẹ̀ ọ̀, gégé bí títóbi àánú rẹ̀, gégé bí iwọ sì ti dárí àwọn èniyàn yíi jì láti Ejibiti títí di isinsin yíi.

Oluwa sì wí pé, Mo ti daríjì gégé bí ọ̀rọ̀ rẹ̀: Şùgbón ní tòótó, bí mo ti wà láàyè, gbogbo ayé yóò kún fún ògo Oluwa.

Nítorí gbogbo àwọn ọkùnrin wònyen tí wón ti rí ògo mi, àti iṣẹ̀ ìyanu mi, tí mo ṣe ní Ejibiti àti ní aginjù, tí wón sì ti dán mi wò ní ìgbà mēwàá wònyí, tí wón kò sì fetí sí ohùn mi; dájúdájú wón kì yóò rí ilẹ̀ náà tí mo fi búra fún àwọn baba wón, bẹ̀ni kò sí ẹ̀ni kankan nínú àwọn tí ó mú mi bínú tí yóò rí i: Ẹ̀gbón iránṣe mi Kalebu, nítorí pé ó ní ẹ̀mí m̀ìràn pèlú rẹ̀, tí ó sì tẹ̀lé mi pátápátá, òun ni ẹ̀mí yóò mú wò ilẹ̀ náà tí ó ti wò; irú-omọ̀ rẹ̀ yóò sì jogún un. (Ní báyí àwọn Amaleki àti àwọn Kenaani n gbé ní àfonífojì.) Ní ọ̀la, yípadà, kí ẹ̀ sì lọ sí aginjù ní ọ̀nà Ọ̀kun Pupa.

Oluwa si sọ fun Mose ati fun Aaroni pe, Titi yio fi pe to ni emi o fi fara da ijo buburu yi, ti n kùn sí mi? Mo ti gbo kíkùn awọn omọ Israeli, ti wón n kùn sí mi. Sọ fun wón pe, Gege bi mo ti wa laaye nitõtò, ni Oluwa wi, gege bi ẹ̀ ti sọ si eti mi, bẹ̀ni emi o ṣe si nyin: okú-ara nyin yio ṣubu ni aginjù yi; ati gbogbo awọn ti a kà ninu nyin, gege bi iye nyin gbogbo, lati ẹ̀ni ọ̀dun ogún ati jù bẹ̀ lọ, ti ẹ̀ ti kùn sí mi, nitõtò ẹ̀ kò ni wò ilẹ̀ na, eyi ti mo ti bura lati je ki ẹ̀ gbe inu rẹ̀; bikoṣe Kalebu omọ Jefune, ati Joṣua omọ Nuni. Ẹ̀gbón awọn omọ-omọ nyin, ti ẹ̀ wi pe wón yio di ikogun, awọn ni emi o mu wòle, wón o si mọ ilẹ̀ na ti ẹ̀ ti kegàn. Ẹ̀gbón ti enyin, okú-ara nyin yio ṣubu ni aginjù yi. Awọn omọ nyin o si ma ṣako kiri ni aginjù ni ọ̀dun ogoji, wón o si ru agbere nyin, titi okú-ara nyin yio fi ṣegbé ni aginjù. Gege bi iye ojo ti ẹ̀ fi ṣe amí ilẹ̀ na, ani ogoji ojo, ojo koṣan fun ọ̀dun kan, bẹ̀ni ẹ̀ o ru aiṣedede nyin fun ọ̀dun ogoji, ẹ̀ o si mọ iyapa ileri mi.

Èmi Olúwa ni mo ti sọ ọ̀; dájúdájú ẹ̀mí yóò ṣe é sí gbogbo àjọ búburú yí, àwọn tí wón kó ara wón jọ sí mi: ní aginjù yí ni a ọ̀ò run wón, ibẹ̀ni wón yóò sì kú. Àwọn ọkùnrin náà tí Mósè rán lọ láti ṣe àwá rí ilẹ̀ náà, tí wón padà wá, tí wón sì mú kí gbogbo àjọ náà kùn sí i, nípa gbígbé ọ̀rọ̀ ibàjẹ̀ kalẹ̀ nípa ilẹ̀ náà, àní àwọn ọkùnrin náà gan-an tí wón gbé iròyìn búburú kalẹ̀ nípa ilẹ̀ náà, wón kú nípa àjàkalẹ̀-àrùn níwájú Olúwa.

Ẹ̀gbón Jósua omọ Nuni, àti Kálébù omọ Jefune, tí ó wà nínú àwọn ọkùnrin tí wón lọ yò ilẹ̀ náà wò, ni wón sì ṣi wà láàyè. Númerì 14:1–38.

A ó tèsiwájú pèlú àwọn èrò wònyí nínú àpilẹ̀kọ̀ tó kàn.